

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 38P/40/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121283982
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6121283982.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom JUDr. Zuzanou Krajčovicovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. F., H.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa matky Z. F., H.. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., t. č. bytom C. C., S. X, právne zast. Mgr. Petrom Kupkom, advokátom so sídlom Trnava, Hlavná 23 a otca Q. E., H.. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., S. X, právne zast. JUDr. Stanislavom Rešutíkom, advokátom so sídlom Brezno, M. R. Štefánika 29/36 o určenie priezviska maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že maloleté dieťa mužského pohlavia, H.. XX.XX.XXXX v C. C., mena F., dieťa matky Z. F., H.. XX.XX.XXXX a otca Q. E., H.. XX.XX.XXXX, zapísané v knihe narodení Matričného úradu Banská Bystrica, vo zväzku 90, ročník 2020, na strane 152, poradové číslo 860, má priezvisko „F.“.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 38P/40/2021-11 zo dňa 07.04.2021 podľa § 23 ods. 2 CMP začal konanie o určenie priezviska maloletého z dôvodu, že na Okresnom súde Banská Bystrica sa viedlo konanie o určenie otcovstva k maloletému súhlasným vyhlásením rodičov. Otec dobrovoľne uznal otcovstvo k maloletému. Rodičia sa však nedohodli na jeho priezvisku.

2. Otec vo vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 28.04.2021 uviedol, že nesúhlasí, aby sa jeho syn volal po matke. Maloletý je jeho jediný dieťa, má záujem zodpovedne a svedomito sa o neho starať a podieľať sa na jeho výchove. Matka maloletému vybrala krstné meno, s čím on ako otec súhlasil a ako otec teraz trvá na priezvisku E.. Matka má okrem maloletého ešte tri staršie deti, ktoré každé má s iným mužom a ktoré každé nosí priezvisko po svojom otcovi.

3. Matka vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že s priezviskom E. pre maloletého nesúhlasí, pretože to nie je v záujme maloletého. Voči otcovi maloletého je toho času stále vedené trestné konanie na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 3T/108/2020 pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, pričom poškodená je matka maloletého.

4. Z vyjadrenia opatrovníka zo dňa 29.04.2021 okrem iného vyplynulo, že bol vykonaný pohovor s matkou, ktorá uviedla, že s otcom maloletého nežijú v spoločnej domácnosti už takmer rok, otec ju ešte ako tehotnú vyhodil zo spoločnej domácnosti a psychicky ju týral, čo oznámila aj na polícii. Otec bol následne v ústave na výkon väzby, pričom k matke maloletého má zákaz priblíženia a kontaktovania. Otec sa od narodenia maloletého nijakým spôsobom nepodieľal na výžive maloletého a neprejavil o neho žiadny záujem. Z dôvodu, že otec matku maloletého ako tehotnú vyhodil z domu, nepovažovala matka za potrebné, aby bol zapísaný ako otec maloletého do jeho rodného listu. Matke finančne

ako aj so zabezpečením vecí pomáha Centrum sociálnych služieb v Krupine. Z pripojenej správy zo sociálneho zisťovania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno okrem iného ďalej vyplynulo, že otec obýva dvojpodlažný rodinný dom, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve, je toho času nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce. Momentálne sa nachádza v domácej väzbe už druhý mesiac, pokiaľ sa neskončí trestné konanie vedené voči nemu. Pred väzbou bol otec zamestnaný ako stavbár, montážny pracovník, pracoval na živnosť. Otec nemá momentálne žiadny príjem, žije z úspor. Otec bol v čase narodenia maloletého vo väzbe, maloletého od jeho narodenia nevidel. Matka mu kontakt s maloletým do súčasnosti neumožnila, on však má záujem s maloletým sa stretávať. Matke maloletého neodpustí najmä to, že nemohol byť prítomný pri narodení svojho syna. Opatrovník maloletého odporučil súdu, aby maloletému ponechal priezvisko F., nakoľko sa tak volá od narodenia, otec sa o maloletého nijakým spôsobom nezaujímal a neprispieval na jeho výživu, a teda je v záujme maloletého, aby nedošlo k zmene priezviska.

5. Na deň 25.05.2021 súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom sa osobne zúčastnili matka maloletého, právny zástupca matky maloletého, otec maloletého, právny zástupca otca maloletého a opatrovník maloletého - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

6. Opatrovník maloletého na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava svojho písomného vyjadrenia, pričom na základe sociálneho zisťovania neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa. Maloletý má priezvisko po matke od narodenia. Otec si sám svojím konaním zavinil to, že bol v čase narodenia dieťaťa vo väzbe, bol teda ešte neprávoplatne odsúdený, ale túto situáciu si zavinil sám. Na výživu dieťaťa nijakým spôsobom neprispieval, nezaujímal sa, nepokúšal sa nejakým spôsobom s maloletým kontaktovať alebo zaujímať sa o jeho zdravý vývin a vývoj, preto odporučil súdu, aby ponechal maloletému priezvisko F. po matke, nakoľko je to v záujme maloletého dieťaťa.

7. Právny zástupca otca sa na pojednávaní vyjadril, že otec trvá na tom, aby došlo k zmene priezviska maloletého. Otec síce bol v čase narodenia dieťaťa vo výkone väzby, no vyhlásený prvostupňový rozsudok v trestnom konaní Okresným súdom Brezno zatiaľ nie je právoplatný. Tieto skutočnosti však nemajú žiadny vplyv na legitimitu požiadavky otca na zmenu priezviska k maloletému F., pretože aj skutok za ktorý bol odsúdený, nesúvisí s maloletým dieťaťom a netýka sa to žiadnych záujmov maloletého dieťaťa. Otec matku maloletého nekontaktoval z dôvodu, že uznesením, ktorým ho Krajský súd v Banskej Bystrici prepúšťal z väzby, bola otcovi uložená povinnosť, aby žiadnym spôsobom do právoplatnosti konania vo veci samej nekontaktoval matku maloletého. Ak by otec kontaktoval matku, porušil by úradné rozhodnutie. Okrem týchto skutočností, ktoré nediskvalifikujú otca vo vzťahu k maloletému dieťaťu, otec už vo svojom vyjadrení poukazoval na to, že okrem maloletého F. má jeho matka ďalšie tri maloleté deti, pričom všetky tri deti majú priezviská po svojich otcoch, nie je preto zrejmé, prečo by výnimkou by mal byť prípad tohto muža. Najstaršie maloleté dieťa je zrejme zverené alebo teda minimálne žije so svojím otcom a takisto maloletý Oliver žije so svojím otcom v Poľsku. Požiadavka otca, aby došlo k zmene priezviska maloletého, je preto plne legitímna a dôvodná, pričom voči maloletému neboli zistené žiadne diskvalifikačné okolnosti, ktoré by vylučovali to, aby maloletý F. nemohol mať priezvisko svojho otca.

8. Otec maloletého na pojednávaní žiadal, aby maloletému bolo určené priezvisko E., je to jeho jediné dieťa, po ktorom túžil a chcel ho. Nebolo možné ho doteraz vidieť, pretože bol vo väzbe. Matka má tri staršie deti z predchádzajúcich vzťahov, ktoré majú priezviská po svojich otcoch. Otec chce, aby mal maloletý priezvisko po ňom aj preto, že matka uviedla krstné meno F., s čím on súhlasil. Otcovstvo k maloletému uznal vo februári, lebo si je vedomý, že je otcom maloletého. Doteraz nemal šancu sa stretnúť sa s maloletým, matku nemohol kontaktovať. Po svojom synovi túži, je to jeho jediné dieťa. Doteraz neprispel na jeho výživu žiadnym spôsobom. Z väzby bol prepustený dňa 11.02.2021, prišiel o prácu, stratil príjem, prácu si však chce nájsť. Matku nemal ako kontaktovať, nevie ani, kde matka býva. Predtým, ako ho vzali do väzby, pracoval stále a staral sa o rodinu. Čo sa týka informácií o maloletom, vie len to, kedy sa narodil a ako sa volá. V súčasnosti starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka. Nie je pravdou, že by matku v čase, keď bola tehotná, vyhodil zo spoločnej domácnosti, nikdy si nemyslel, že skončí vo väzbe za veci, ktoré sú nepravdivé.

9. Právny zástupca matky na pojednávaní zotrval na písomných podaniach vo veci a súhlasil aj so stanoviskom kolízneho opatrovníka. Uviedol, že nepovažuje za procesne hospodárne, aby dochádzalo k zmene priezviska maloletého, aj vzhľadom na to, že právoplatné skončenie veci, kde by sa

prípadne potvrdil rozsudok Okresného Brezno sp. zn. 3T/108/2020, by muselo byť v prípadnom ďalšom odvolacom konaní zohľadňované. Ako hlavný dôvod nevhodnosti toho, aby maloletý mal priezvisko po otcovi, právny zástupca matky uviedol neprípustné správanie otca voči matke maloletého.

10. Matka maloletého na pojednávaní trvala na tom, aby mal maloletý priezvisko F. z dôvodu, že voči otcovi maloletého je stále vedené trestné konanie. V čase, keď bola tehotná prichádzalo medzi otcom a ňou k hádkam, otec pil alkohol, neustále ju vyhadzoval z domu, aj ju prefackal. Nemyslí si, že by bolo vhodné pre jej dieťa, aby malo iné meno, otec sa správal ako gestapa k nej aj k jej deťom. S otcom maloletého sa nepokúšala dohodnúť na priezvisku maloletého. V spoločnej domácnosti s otcom maloletého nežijú od konca apríla 2020. Momentálne býva v byte s maloletým F. a so svojou dcérou. Nemá žiadne informácie o tom, že by sa otec zaujímal o maloletého prostredníctvom inej osoby. Starostlivosť o maloletého v súčasnosti zabezpečuje výhradne ona. Návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému doteraz nepodala, má to však v úmysle. Jej odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom maloletého predchádzalo týranie zo strany otca maloletého, ocitli sa aj s dcérou v krízovom centre, ktoré im zabezpečilo bývanie.

11. Podľa § 4 ods.1, ods. 2 Zákona č. 300/1995 Z. z. o mene a priezvisku (ďalej len „Zákon o mene a priezvisku“), každý musí mať priezvisko. Štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo, ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

12. Podľa § 4 ods. 5, ods. 6 Zákona o mene a priezvisku, ak nie je otec dieťaťa známy, dieťa nadobúda priezvisko matky, ktoré má matka v čase jeho narodenia. Do času, kým nie je určené otcovstvo, dieťa nadobúda priezvisko, ktoré má matka v čase jeho narodenia.

13. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

14. Podľa § 40 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o mene a priezvisku maloletého alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno alebo priezvisko súd.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu. V čase narodenia maloletého nebol otec určený. Maloletý preto nadobudol priezvisko po matke. Následne bolo na tunajšom súde vedené konanie pod sp. zn. 32Po/1/2021 o určenie otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov k maloletému F. F., H.. XX.XX.XXXX, v ktorom konaní označený otec maloletého dobrovoľne uznal otcovstvo k maloletému. Rodičia maloletého sa však nedohodli na priezvisku maloletého, na základe čoho súd začal konanie o určenie priezviska maloletému.

16. Je zrejmé, že maloletý je útleho veku a od narodenia starostlivosť o neho zabezpečuje matka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Podľa vyjadrenia opatrovníka maloletý F. má v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky pre zdravý fyzický a psychický vývin, finančne ako aj so zabezpečením vecí pre maloletého matke pomáha Centrum sociálnych služieb v Krupine, v starostlivosti matky o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Z vyjadrení matky vyplynulo, že nechce, aby mal maloletý priezvisko po otcovi z dôvodu, že otec ju ešte ako tehotnú vyhodil zo spoločnej domácnosti a mal sa voči nej dopustiť zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Za tento skutok bol otec (zatiaľ neprávoplatne) odsúdený rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 10.05.2021 na trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, ktorého výkon bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov s dohľadom probačného a mediačného úradníka. Otec si voči maloletému rodičovské práva a povinnosti neplní, nie je s ním v žiadnom kontakte. Otec vo svojich vyjadreniach namietal, že o maloletého má záujem, túži po ňom, je to jeho jediné dieťa. Dôvodom, pre ktorý doteraz maloletého nevidel a nekontaktoval ho je len tá skutočnosť, že v čase narodenia maloletého bol vo väzbe. Pri prepustení z väzby mu bol zároveň uložený zákaz kontaktovať matku a priblížiť sa k nej. Tieto skutočnosti preto nemôžu diskvalifikovať otca vo vzťahu k maloletému. Otec ďalej argumentoval tým, že matka má ďalšie tri deti, ktoré majú priezviská

po svojich otcoch, pričom dve z detí sú v osobnej starostlivosti ich otcov. Otec má záujem zodpovedne sa o maloletého starať a podieľať sa na jeho výchove.

17. K argumentom otca súd uvádza, že skutočnosť, že ďalšie maloleté deti matky majú priezviská po svojich otcoch automaticky neznamená, že aj maloletý F. musí mať priezvisko po svojom otcovi. Priezvisko maloletého dieťaťa, ktorého rodičia nie sú manželmi, je v prvom rade na spoločnom rozhodnutí rodičov maloletého, maloleté dieťa môže mať tak priezvisko po otcovi, ako aj po matke. Teda ak ďalšie deti matky majú priezviská po svojich otcoch, stalo sa tak na základe spoločného rozhodnutia obidvoch ich rodičov. Pokiaľ ďalej otec deklaruje svoj záujem sa o maloletého riadne starať a podieľať sa na jeho výchove, súd konštatuje, že je to nielen jeho právom ale aj povinnosťou, a to bez ohľadu na to, či maloletý bude mať priezvisko po matke alebo po otcovi. Otec bol z výkonu väzby prepustený dňa 11.02.2021, do dňa rozhodnutia súdu o určení priezviska maloletého otec na výživu maloletého neprispel žiadnym spôsobom, ani sa nepokúsil zistiť o maloletom bližšie informácie. Po prepustení z väzby bol síce otcovi uložený zákaz matku kontaktovať a priblížiť sa k nej, no podľa názoru súdu, pri vynaložení adekvátneho úsilia, otec mohol minimálne prostredníctvom inej osoby prejavíť svoj záujem o maloletého a aspoň prispieť na jeho výživu. Otec sám pred opatrovníkom uviedol, že momentálne žije z úspor, teda má k dispozícii nejaké finančné prostriedky, napriek tomu na maloletého do súčasnosti neprispel žiadnym spôsobom. Ďalej skutočnosť, že otec bol odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby (ktorého sa mal dopustiť voči matke ako najbližšej vzťahovej osobe maloletého), síce nemôže byť v čase rozhodnutia súdu o určení priezviska maloletému na ľarchu otca maloletého, keďže toto rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, no objektívne tu vzhľadom na uvedené existuje dôvodné podozrenie, že otec sa uvedeného skutku dopustil. Je potom na mieste nevôľa matky, aby mal maloletý priezvisko po svojom otcovi.

18. Súd tak pri rozhodovaní o určení priezviska maloletého prihliadal na vek maloletého, na osobnú a výlučnú starostlivosť matky o maloletého a citovú väzbu medzi matkou a maloletým, na skutočnosť, že otec do súčasnosti žiadnym spôsobom neprispel na výživu maloletého, nemá o ňom žiadne informácie (hoci ako sám uvádza, nie vlastnou vinou), doteraz sa s maloletým nestretol, ako aj na skutočnosť, že v čase rozhodnutia súdu o určení priezviska maloletého existuje dôvodné podozrenie, že otec sa voči matke maloletého dopustil zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Súd tiež prihliadol na vyjadrenie opatrovníka, ktorý súdu odporučil ponechať maloletému priezvisko F..

19. Na základe uvedených skutočností je podľa názoru súdu v najlepšom záujme maloletého, aby tento mal priezvisko po svojej matke, teda aby mal priezvisko osoby, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a ktorá mu poskytuje osobnú starostlivosť po každej stránke.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Vzhľadom k tomu, že po vyhlásení a odôvodnení rozhodnutia matka, právny zástupca matky a opatrovník zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať vo veci opravný prostriedok, bolo by prípadné odvolanie právne neúčinné.